

opfundet en klædehandler og skuespiller i York. *Kirsten Grubb Jensen* fortæller på grundlag af en helgenbiografi om franciskaneren Fra Michele; *Frederik Pedersen* rekonstruerer hanseater-købmanden Tidemann Limberghs levnedsløb; *Jørgen Nybo Rasmussen* leverer »en personstudie på grundlag af upersonlige kilder« af broder Esger, provincialminister for franciscanerprovinsen Dacia; *Birgitte Kieler Balsløv* skiver om nonnen Juliane Westone, økonoma i benediktinerklostret Godstow nær Oxford, *Grethe Jacobsen* om en skomagerkone i reformationstidens Malmø og *Anne-Liese Thomasen* (†) om Hans Christensen Bartscher, læge i Ribe. – På grundlag af den biograferedes egne skrifter tegner *Brian McGuire* et billede af (den homofile?) Aelred af Rievaulx, mens *Kurt Villads Jensen* fortæller om missionæren i Mellemøsten, Ricoldo da Monte Croce, og *Karen Glente* om jøden Baruch fra Toulouse og hans modpart, biskoppen i Pamiers. Endelig skildrer *Dorrit Einersen* den »mystiske« kvinde Margery Kempe.

Det spændende ved denne bog er netop, at de forskellige »genrer« og muligheder er anbragt side om side. Det er ingenlunde uproblematisk, men er gjort vel vidende, at isen mange steder er tynd, og at mangt og meget kunne tolkes og fremstilles på en helt anden måde. Bogen må kunne bruges i undervisningen og i studiekredse som udgangspunkt for en diskussion om historisk metode og teknik og om fagets mål og midler. Værdien af de enkelte bidrag ligger ikke så meget i persontegningen, for en sådan er ofte umulig, som i levendegørelsen af fortiden. Gennem en enkel person eller slægt skildres middelaldermenneskets vilkår og forestillingsverden.

Niels Jørgen Poulsen

NIELS M. SAXTORPH: Danmarks kalkmalerier. Kbh., Politikens Forlag, 1986. 280 s. Ill. Kr. 298.

I Politikens håndbogsserie er N. M. Saxtorphs »Jeg ser på kalkmalerier« en fast integreret del. Eller var? Denne nye udgave har fået navneforandring til »Danmarks kalkmalerier« og det antydes ikke med ét ord at den er en nyudgave af den gode, gamle håndbog. Selv formatet passer ikke mere til handskerummet i en Skoda men vel stadig til Volvos herregårdsserie. Men læg den nye, større bog på bagsædet og tag den under alle omstændigheder med. For den er heldigvis »bare« en ny revideret udgave af »Jeg ser på kalkmalerier« med alle de tilføjelser som de senere års mange fremdragelser af kalkmalerier har lagt for dagen. Bogen er stadig en fremragende brugsbog – for den der vil se på kalkmalerier og blive orienteret om deres motiver. Det er bogens hensigt og den er opfyldt. Som hånd- og brugsbog må den naturligvis gå systematisk frem. Kirke for kirke omtales med motiv efter motiv fra øst mod vest i en bestemt rækkefølge. Et fornemt ikonografisk katalog over kalkmalerierne i vores gamle kirker. Det er som det skal være. Men hvad med i næste udgave at række brugeren en hjælpende hånd med hensyn til den totale forståelse ved desuden – eventuelt med en nummerering – at anføre billedernes »læseretning« der jo ikke altid går fra øst mod vest. Samtidig kunne det være rimeligt at forklare betydningen af denne »læseretning« – altså lidt ikonologisk forståelse?

Axel Bolvig